

NUHUN

Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar

Siyasi Mizah Dergisi

HEDİYESİ 10 KURUŞ

AMERİKÂN YARDIMININ İÇ YÜZÜ

S. O. S. 16000 işçimiz daha açıkta

Maliye Bakanı bay Aksal, 154 milyon aşan bu seneki bütçe açığının Marsal planı gereğince alacağımız 16 milyon dolar hibe ve 55 milyon dolarlık tiraj hakkı ile kapatılacağını söyledi. Devlet Bakanı Bay Barlas da, işin mekânizmasını anlattı: Tiraj hakkı, karşılığını yabancı parası ile ödemedi, Marsal planına dahil memleketlerden mal alma hakkımızdır. Fakat gerek hibe olarak verilen malların, gerek tiraj hakkı ile aldıklarımızın karşılığını, Merkez Bankasına Türk lirası olarak yatırmak zorunda imişiz. Yatırılan bu paraların yüzde beşi Amerikalılara ayrıldıktan sonra geri kalanın Marsal planı gereğince aldığımız malların ve hizmetlerin memleketimizdeki masraflarını karşılamak için kullanılacaktır.

Şimdi gelin de bütçe açığının Amerikan yardımı ile kapatılması işinin çıkın içinden. Çünkü yapılan yardımın tutarı peşinen Merkez Bankasına yatırılacağına göre, demek ki bütçe açığı kadar bir paranın evvelâ elde bulunması gerekiyor. Ama bu para elde olsa bütçe açık vermezdi zaten. Eğer bu meblağın yeniden para basarak sağlanması düşünülüyorsa, böyle bir şeyi Amerikalıların müsaade etmeleri pek şüphelidir. Fakat zaten yeni emisyonlar fiyatların emisyon nispetinde yükselmesine yol açacağından, bütçe açığı nasıl olsa kapanamayacaktır.

Dahası var: Bay Barlas, Marsal yardımının te masrafları 112 milyon 210.000 Türk lirası tutuyor dedğine göre; demek ki, Marsal yardımını oymasa bütçemizde 112 kusur milyonluk bir tasarruf yapmak kabül olacak; yani bu seneki açığın önemli bir kısmını kapatacağıktık.

Buna karşılık, bütün bu masrafları memleketin iktisadi kalkınması için göze aldığımız söylenmesin sakın.

Çünkü iki sayın Bakanımızın demelerindeki rakamlar Amerikan yardımlarının (!) bizi bugüne kadar nasıl kalkındırdığını (!) rakamlara has açıklıkla pek güzel anlatıyor. Varının düne ve bugüne benzememesi için de ortada sebep yok. Aksalın açıklamalarına göre, 1946 yılının başında 213 ton altın stokumuz varken, bugün elimizde kala kala 136 ton kalmış; ve bu senenin başında döviz mevcudumuz 28 milyon dolarken, şimdi 24 milyon açığımız, yani borcu muz varmış.

Oysa ki 1946 yılı Türk lirasının değeri doları göre ayarladığımız ve büyük ümidlerle Amerikan kuyruğuna takıldığımız yıl idi. 1947, 1948, 1949 yılları da Türkiye'yi küçük Amerika'ya çevirecek olan o şihirli Amerikan yardımlarına nail olduğumuz yıllardır. Hepsini yalan, hepsi boş, hepsi hayal demek. Çünkü altın stokumuzun 77 ton eksilmesi; elimizde hiç döviz kalmadıkdan başka, 24 milyon dolar borçlanmamız bütçemizin 154 milyon açık vermesi; ve buna benzer daha bir çok iflas işaretleri, hayal değil, maalesef biraz gerçektir. N U H

KÂBE ÖRTÜSÜ

Hikmet Feridun Eşe atfen, Şeyh Abizüttüğün Kâbe örtüsünü Çankaya ya sevkettiği haberi külliye yalandır. Tefkikatımıza göre bahis konusu örtü Çankaya değil, sayın Nihat Erime gönderilmiş ve işbu örtü, şal yerine ve pek yakın bir zamanda demokrasi'nin üşümemesi için kullanılacaktır. (YİRS)

İnsan hakları Yıldönümü

İnsan Hakları Yıldönümü hapishanelerde yatan yüzlerce siyasi mahkûm tarafından büyük bir neşe ile kutlanmıştır.

Harbe Doymayan Adam

Nedendir bilmem, bizim gazeteciler, bilhassa Basıyazarlar dünyaya alut öğretmekten pek hoşlanırlar. Memleket meseleleri hakkında kalem oynatamayız ama dünya meselelerinin halinde dünyaya yol göstermekle yetkiyiz doğrusu. İçimizden ömründe eline bir patlayıcı bile almayan, yahut da askerlikte işe yaradığı için meslektan uzaklaştırılan biri çıkar, doğuda ve batıda milyonluk ordular idare eden kumandanlara gazete sultanlarında strateji ve taktik ders verir. Kendi dış politikamız başkalarının parmağı ucunda döner, fakat biz basmakalelimiz de bizi parmakları ucunda döndürenlere bu veya şu meselede alut öğretmeğe, yol göstermeğe kalkarız.

Bezirgan gazetecilerin piri, «Kavgalarım» adlı eserini müellifi ve «Kavgama» adlı meşhur kitabın mütercimi Hüseyin Cahit Yalın'ın okumağa bilsem ki tahammül edemeyiz; tahammül edebilirseniz onda en güllünce misalleri bulursunuz. Ama kabul etmek lazım ki bu zaim dünya meseleleri hakkında dünyaya alut öğretmekle biraz hakkı da var. Çünkü dünyayı ateşe vermiş bir adamın ne de olsa benzeyen tarafları var. Bu benzerlik evvelâ eserlerinin adanışından gelir: «Kavgalarım» ve «Kavgalarım» sonra, her ikisinin de içinde bütün ömürleri müddetince sönmeyen bir harp aşkı, harp ateşi yanmıştır; halk yığınlarını, Demokratik karşı, nefret hissinin her ikisi de aynı siddetle duymuşlardır. Fakat bunlardan biri dünyanın başını nâra yaktı ve sonunda kendi başını yedi, ipten kazıklan bir kaç defa kurtulmuş olan öbürünün ise hâlâ başı sağdır; başkalarının başını yemekten bıkmamıştır. Biri koca Almanya'yı yaktı, Alman milletini mahvetti; öbürü, Osmanlı İmparatorluğunu yikanlar arasında belli başlı bir yerleşik etmesine rağmen hâlâ da bir millet, bir memleketi doğuya mahvedememekten gelen bir yelis içinde kavramp duruyor. Fakat bütün gayretini ve kalan

ömrünü bu noksanı tamamlayarak azgın ihtirasını tamamıyla tatmin etmeğe hasretmiş benziyor. Harp onun ebedî sevgilisi, cenisel ruhu, ihtiraslarının mihir noktasıdır. Onu bekliyor, onu körükliyor, Ama o hiçte öyle yakın görünmüyor. Dostlarının eline atom bombası var da ne diye bekliyorlar? Fırsat kaçırılacak, yazık! «Ne duruyorsunuz, diye haykırıyor, atın, suraya, ata, Bütün memleketlerin ve evvelâ içinde yaşadığım memleketin kan ve ateş içinde yüzdüğünü, milletlerin ve bu arada dilini ve her şeyini kullanıp harcadığını fakat hiç bir zaman usanmadığını milletle mahvolduğunu görmeden ölürsem bedbaht ölürüm!»

Yer yüzünde onun çatlak sesini hoş bulanlar, onun gibi düşünenler yok değil, var; ama ortalıkta kendi emir erinden kul almak ihtiyacını duyan kimse yok.

SAM

Vay Benim Zavallı Oyum!

(ADLI TEMİNAT(!) DAN SONRA)

- Açıl sandık açıl.
- Açılmaz.
- Anahtar nerede?
- Hâkimde.
- Hâkim nerede?
- Çemişgezeğe tayin edildi.
- Çemişgezek nerede?
- Dünyanın bir ucunda.
- Vay benim zavallı oyum!

Gecekondular

Mecidiye Köyüne giden valimiz, konforsuz Gecekonduların yiktürülmesine karar vermiştir.

Kabul edilen Kecekondular tipi banyolu, kaloriferli ve ferahdır.

Köstebek yuvalarına benzeyenler derhal imhâ edilerek sahipleri müşahede altına alınacaktır.

Orta Doğu Cenneti DICLE FIRAT ARASI BÖLGE

Başkan Truman, Orta doğu memleketlerine cennete çevrileceklerini müjdeliyor. Uzmanlar bu uğurda birçok planlar hazırlamışlardır.

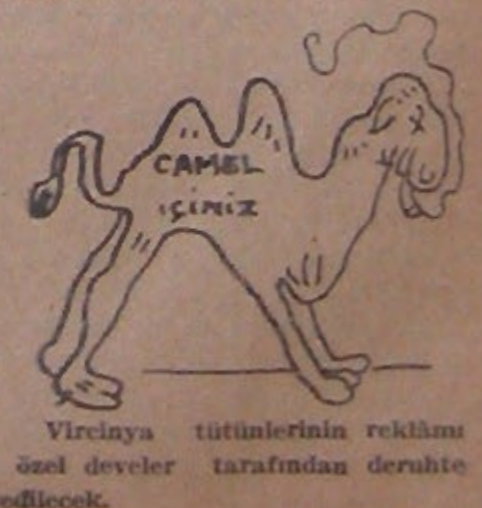
Muhtelif Amerikan mallarının sürümü reklam minarelerinden özel memurlar tarafından temin edilecek.

Ortadoğu çöllerinde (her cilli adında bir) özel huriler tarafından, ücretli mukabilinde abi kevsir satılacak.

Turistlerin istirahatı hur-gizlerin rakıkları ile şenlendirilecek.

Vircelaya tütünlerinin reklâmı özel develer tarafından deruhte edilecek.

Toprağından Olmuş Köylü İşinden Olmuş İşçi

Önceleri sınıfsız bir millet olduğumuz ileri sürülmüş - tü, daha sonraları sınıfsız değil, sınıflı, fakat sınıflar arasında bir çatışma olmadığı söylendi, şimdi de sınıflı olduğumuz, sınıflar arasında çatışma olabileceği, fakat devletin buna meydan vermediği iddia ediliyor. C. H. P. böyle konuştu, konuşmaktadır.

Şimdiki halde C. H. P. ye göre sınıf var, çatışma var, fakat herşeyin üstünde bir parti de var (C. H. P.) ve bu parti, araya giriyor, «Kardeş Kavgalarına» mâni oluyor, çatışmaları ortadan kaldırıyor. C. H. P. bu çegit bir «sulhu» gerçekleştire

sun, arkadan bir kurtarıcı yetişti.

Memleketimizi sefaletten kurtarmak üzere (iddia bu) bize Marsal planı teklif edildi. C. H. P. çekinmeksiz memleket kapılarını bu plana açtı ve planı, yabancı kurtarıcının dileğine yürütüldü. İşe Tarımdan bağlandı. Gemilere çeşitli traktörler, motorlu tarım aletleri yükletildi ve bunlar memleketimize vardı.

C. H. P. harp ertesinin sonuçlarından çekinerek, köylü çoğunluğunu biraz olsun tatmin edebilecek bir toprak kanunu düşündü. Bu pek yumuşak tasarı (5000 dönümden fazlası topraklara dağıtılacaktı), bin bir zorlukla kabul edildi. Fakat çegitli partilerden milletvekilleri kanunun «zararsız» hâle getirilmesini sağladılar. Seçim mekanizması ağaların ve mütefiklerinin elinde olduğuna göre başka bir şey beklemek de abestti.

Köylü çoğunluğunu yatıştırmak için, bayram davul zurna ve toprağın İfâi yeter düşüncesi ile hareket edildi, bu safha demokrasi gösterisi ile atabası yürütüldü. Varlığı güçlü olan kişiler, gelirle giderini denk getirmeye küçük arazi sahibini borçlandırdılar, toprağı üzerinde fiil bir hâkimiyet kurdular. C. H. P. nün idare mekanizması bu emü-

Aletler benüz yolda bulundukları sırada Mecidîste itihalatçı firmaların kazancı konusunda ve Sezaru hakkını Sezara vererek, yüzde otuz yakın bir komisyon uygun bulmuş. C. H. P. ye göre makina işi bu aletleri şehirlere dağıtmaktan bir miktar traktörleri yetiştirmekten (bol imah ki ucuz gelin) ibaretti.

Öyle oldu. Parası olan düdüğü çalar düsturu uygulanarak, makinalar kapı kapı satıldı. Fakat bugün makinalar kimin elinde? Makinalar parası ve toprağı olanın elinde. Buna da diyebilecek C. H. P. nin mantığına uygundur. Köy ağasının ve derebeyi artığının da böyle. Şu var ki bu yüzden küçük toprak sahipleri, satık topraklarını kapırmakta, hâlbütün fakirleşmekte, toprakları lara katılmaktadırlar.

Bu yıl, topraksızlık, kuraklık, açlık yüzünden yollara düşen işsizlere yeni işsizler katılmakta, ve «İktisaden geri kalmış» milletlerden biri, gazap hümlerinin acı meyvalarını tatmaktadır. Köylerde bir zursuzluk artıyor; birkaç günde bir bu çığlıklar su veya bu şekilde matbuata aksediyor.

Toprağından olmuş, köylü, göç ettiği şehirlerde, işinden olmuş işçi ile karşı karşıya gelmektedir. İkisi birden Marsal planına ve C. H. P. ye en derin saygı ve sevgilerini sunmakta kusur etmezler elbet.

MAŞALLAH!

Açık arttırma

Gazetelerde okudunuz mu? C. H. P. rey başına 5 papele, Demokrat Parti ise 3 papele 3 papelik (seçim sonrası ödenmek üzere) bono verecekmis, artık han gisi daha cazip, siz karar verin. Peşin 5 ml, yoksa bonolu 6 mı? Kuzum bunlar milletle alay mı ediyorlar? Bu millet satılık değil.

mek için kanunlar yaptı. Hattâ sınıflar arasında «ayrılık çıkaranlara» karşı en şiddetli tedbirler, cezalar tertibetti. Memlekette butedbirleri alan bir partinin öte yanda sınıf ayrılıklarını alabilmesine körüklemesine ne buyurulur böyle ise? İsterseniz köylü ele alalım, köylüler arasında tezatlar çoğalıyor mu ve bu işte C. H. P. nin durumu ne?

Yarı veya tam feodal düzenin devam ettiği bir memlekette, acaba C. H. P. Partisi ne yapıyor? Toprak bahşirde 2 inci dünya harbinin sonrasını gözden geçirelim isterseniz. İkinci dünya harbinde Türk köylüsünün büyük çoğunluğu türlü yok sulluklara katlanırken, yapmacıktan şişirilmiş fiatlar sayesinde köy ağaları ve büyük arazi sahipleri hâkimiyetlerini sağlamışlar, borçtan kurtulmuşlar ve harp sonrasına hazırlanmışlardır.

tebers kişilere dayandığı gibi, bu «mütebers» kişiler de idare tarafından desteklendiler. (C. H. P. nin tatmin edemediği aynı çegit kişilerin elinde bulunan D. P. nin idare mekanizması aynı yolu tuttu.) Topraksız veya küçük toprak sahibinin önünde aralanan kapı tekrar örtüldü. Büyük toprak sahibi ile fakir çoğunluk arasında farklılaşma çoğaldur-

Hazin bir yıl dönümü

BİR MEMLEKET Kİ!..

Bir memleket ki, o memlekette vatandaşların yüzde 90 ını normal geçimini sağlamakdan acizdir, sen dikalar emekçilerin haklarını koruyacak durumda değildir, iktidarın aletidir; iş verenler lokavt yaptıkları halde işçiler grev haklarından mahrumdurlar.

Bir memleket ki, o memlekette yüzlerce vatandaş siyasi kanaatlerinden dolayı hapse yatar, matbuat kanunundan bilmem ne kanununa kadar bir sürü antidemokratik kanun aydının kalemini fırçasını köstekler; matbaalar taslatılır, rektörler dövülür

Bir memleket ki, o memlekette değil alelade bir vatandaşın, bir milletvekilinin bile haysiyeti, meskeni, hattâ canı masun değildir; polislin valinin ve daha bir sürü makamların salâhiyetleri vatan dış haklarına tecavüz edecek kadar artırılmıştır.

Bir memleket ki, o memlekette demokrasi halkın menfaatlerinden uzak, halkı avutan bir ağız düellosu haline getirilmiştir ve orada müstakil bir teşekkül için «İnsan haklarını koruma» hakkı bile yok edilmiştir.

Ve nihayet böyle bir memleket ki, o memlekette halk henüz daha istediği mahalle muhtarını seçebilmek için mücadele etmektedir.

AKLINIZ ALMIYOR!

Boyle bir memleketin iktidarını elinde tutandıran bir parti nasıl olur da «İnsan hakları beyanamesi» ni imzalar? Haydi zara geldi de imzaladı diyelim, nasıl olurda kendi memleketinde «İnsan hakları» ndan bahseder? Nasıl olur da «İnsan hakları beyanamesi» nin yıl dönümünü kutlar?

Bilmiyoruz, doğrusu bu kadarını aklınız almıyor! Yalnız bildiğimiz bir şey varsa o da Birleşmiş Milletler Kurumunun Emperyalistlerin derinde bir alet haline gelmesinden ötürü, bu komediye bile bile göz yumulduğudur. «İnsan Hakları Beyanamesi» ni imza etmiş olan bizim gibi nice memlekete - bugün, kendi gözlemlerindeki merteyi görmeyerek, dünya yüzünde «İnsan Hakları» nun müdafii rolünü oynamakta ve bu beyanameyi gülünç ve mânasız bir hale sokmaktadırlar.

YEGANE ÜMİDİMİZ..

«İnsan Hakları Beyanamesi» nin yıl dönümünde, yegane ümidimiz, halk yığınlarının kendilerine sunulan su veya bu çeşid afyonların sersemliğinden bir an evvel kurtulması, siyasi olayların hakiki mânasını ve sürüklendiği yolu bir an evvel anlamasıdır; yoksa, kendi namına oynanan bu komedi böylece devam edip gidecek ve belki de bütün dünya için kanlı bir facia ile sona erecektir.

Memleketimizin işsizler ve açlar

işte Amerika

Bir gazetenin ilk sayfası büyük birtehlileyi boydan boya gösteriyor. «Şehrimizde 16000 işsiz var!»

Her işsiz işçinin geçindirmeye mecbur olduğu insanları üç kişi olarak kabul etsek İstanbulda kırkbeş bin insanın ne kadar ağır şartlar içinde ve açlıkla karşı karşıya olduğunu anlarız.

İşsiz insanı her yerde bulmak mümkündür, ama ben Eyübe gitmek, oradaki dokuma işçileri görmek istedim. Daldığım ilk kahvede cigara dumanı ile silik gölgeler hâline gelen bir sürü genç insanı bağıra bağıra konuşuyor buldum. Benim kırık bir sandalyaya iliştiğimi görmediler bile. Onlar anlatıp duruyor, ben not alıyordum.

Sesi okuturdükü birisi: - Vay dine yandığımın adamı, dedi, işçi mümessili misiz; böyle mümessil yerin dibine gedin. Hepimizi topladı bahçeye «arka dağlar, dedi, malım ya patron muamele vergisinden İllaHah diyor. Boyuna ziyan ediyor. Gayri bu zarara dayanmam. İkiyüz işçiyi çıkaracağım. Duyduk duymadık demeyin. Her gün iki saat izin veriyoruz size. Kendinize iş bulun.»

Zarar ediyordunuz!

Bunları anlattıktan sonra sesi bir hayli sertleşti:

- İş bulmiş! Ulan bugün iş bulacak dokumacı anasının karnından doğmadı daha; Mahmutpaşa izbelere razı oluyoruz da yine patronun burnu bir karış; Fabrikalar ise bir sürü tezgâhı istop ettirdi. İş bulmiş!

Cözleri belli belirsiz görülen, avurdu avurduna geçmiş bir işçi yumruğunu masaya vurdu.

- Herif bunları söylerken kılı bile kıpırdamadı.

Çabır bir ses düdüğü gibi ötüyor, fakat içinde bulunduğu şartları belirtiyordu:

Bir ay önce on bir gün bir bekledim, beş para vermediler. Geçen ay on bir gün bir bekledim. On iki gün bir bekledim. İçeriye olan borcu kestiler. İkiyüz altmış kuruş para aldım. Bu yetmiyormuş gibi iş yokmuş; zarar ediyordunuz.

Kahvenin dibindeki masada toplu bir halde bulunanlardan birinin sesi bütün çarüktüylü bastırıldı:

- Bu martavalları yutmayız; Harp senelerinde az vurgun vermediler. Anadoludan etti elbiseleri geürttiler. Bunları yeniden dokuduk. Sani Recib beyini parçalayan melek fabrikatörleri binlerce kazandırdı. Şu iki parmağında kumda oynarken ni kopardın? Söyleyin, kumda oynarken mi Sigortaya git dedilerdi. Ayda sekiz lira para bağladılar; iki parmağına.

Sağ elini kütişmiş kopuk parmak yerlerini gösterdi:

- İş verene yüzbinlerce lira kazandıran bu parmakların değeri sekiz lira imiş. Kahveye sessizlik çöktü. Ağzında birkaç diş kalmış ihtiyar sesli, fakat genç yüzü bir işçi, cigarasını yaktı. Gözleri çukura kaçmış olmasına rağmen henüz kırk yaşlarında olduğu anlaşılıyordu.

- Ben, dedi. Genç yaşında sek senlik ihtiyar oldum. Et yemeği yiyemez oldum Sesi düdüğü gibi çıkan işçi güldü:

- İlahi Mustafa Usta! Bizim dışlarımız sapa sağlam. Ettin vaz geçtik. Hazreti palamuttan ne haber?

Mustafa Usta:

- Bunu doğru söyledim! Diye-

çegim ki yaş aprede çabışa çabışa zehirli ilaçlar yüzünden birer birer dişlerim döküldü. Gece demedim, gündüz demedim, eşek gibi çalıştım. Bugün de bana tebligat yapıyorlar iş aramış imişim! Patron zarar ediyormuş!

Bir sürü kâğıda konan imzaların sonu

Çokluk ovurdunu kılıf eline dayayan bir işçi karışındaki masadan başını kaldırdı:

- Harp yıllarındaki gibi kazanamıyorlar. Buna kalibımı basarım. Gel gelelim işlerin bozacak kadar kâr etmediklerini gel-sinler de benim doğmamış çocuğuma anlatsınlar. Ama bir şey var; Hükümet Amerikadan boyuna kumaş getiriyor. Serbest ticareti teşvik ediyor. Gümrükleri ardına kadar açıyor. Başka memleketler kendi işçilerinin işsiz kalıp

Maneviyat Gelişiyor

İyi sihatte olsunlar, Ankara İlahiyat Fakültesi, ruhi gelişmemizi sağlamak ve talebe topluya bilmek için 100 liralık burslar ihdas etti. Diğer Fakültelerin imtihanlarını tasavvufi sebeplerle kazanamayan talebe, bu suretle, mânevi kurtuluşumuzu sağlayacak bir bursun nimetlerine kavuşacaklardır. Cennet kapısına girme gününe dek, bu Fakülteye girme gayretile, faziletli genç ilahiyatçılarımız, Zafer gazetesinin haber verdigine göre, imtihanlarda şaketekârlik yapmışlar, imtihanları kazanmak için başkalarını kendi isimleri ile «sözlüye» sokmuşlardır. Allah mübarek etsin, iyi başlangıç, manevi yat gelişiyor Peyami Safa haklıdır.

dusuna 16000 kişi daha katıldı

an Yardımı

boylu, saçları dimdik birisi girdi: — Duydunuz mu arkadaşlar? Bir fabrika daha işçilerini çıkara çağını söylemiş.

Şigara dumanı ile kaplı kahvedeki kalabalık yıldırım vurulmuş gibi döndü hepsinin yüzleri bir parça daha gölgelendi.

Mustafa Ustanın sesi küskün bir eda ile duyuldu:

— İşlerinden çıkarılmayan işçiler de birer diğer tezgâhlarını bıraksa. Bütün mekikler boğta kalsa o vakit hem hükümet, hem iş verenler harekete geçer. Ya hepimize iş bulurlar ya hiç bir bacadan duman tütmüyor!

— Usta! Usta! dediler, bu grev olur. Grev yasak. Sonra hepimizi hapse tıklarlar!

— İş verenlerin lâkavt yapması da yasak! Yasak ama, onlar kıta bina uyduruyorlar. Onları niçin hapse tıkmıyorlar?

Kısa boylu, saçları dim dik genç:

— Hükümet onları koruyor... Bunu bilmeyecek ne var?

Daha bir çok konuşmalar oldu.

— İşsizlik imamımızı gevretiyor! Dediler.

Hakkımızı arayalım

— Zaten çoğumuz veremiyor! Doğru dürüz gıda alamıyoruz. Sürün mektense ölmek daha evlâ! dediler.

— Hükümete baş vuralım! bir çaresini bulur, dediler.

Fakat hiç konuşmayan bir işçinin sesi hepsini bastırdı:

— Hükümet Amerikanın istediğini yaptıkça bizim perişan olamamız; işsizlerin artması mu-kadder. Halbuki hiç birimiz ölmek istemiyoruz. Sulh içinde çalışmak, insan gibi yaşamak istiyoruz.

Röportajcı

Zaman sana uymazsa

«Demokrasi düzenini mutlaka İki fırkanın birbirini mürakabesi şeklinde tasavvur edenler de bizim bir fırka sistemimiz karşısında tereddütler geçirebilirler. Fakat birden fazla siyasi partisi olan memleketlerde demokrasi ruhunun mutlaka kök saldığını farzederek, kendi kendimizi aldatmış oluruz. Bir millet için tabii gaye, milli menfaati korumaktır. Birinin beyaz dedigine diğerinin kara demesi yolunda bir ayrılık müsterek milli ihtiyaçları değil, ayrı ayrı ferd, zümre, sınıf, mültesir cereyanlarını aksettirir. Bu sınıflar görüşleri arasındaki müsademedendir ve hakikat çıkmaz. Aksine olarak ihtiras sisleri peyda olur, milletlere girecekleri yolu şaşırtır. «Bir milli kalkınma ve inkişaf programını, milli bir siyasi bir tek parti, birbirine zıt bir kaç partiden çok iyi temsil edebilir. Tek milli partinin en ideal şekli olduğunu görüp anlıyanlar göttükçe çoğalmaktadır.»

Tek parti rejiminin bu coşkun müdafiacısı Hitler, Musolini, Göbels falan değil. Bizden biri.

Siz, Reşat Şemsettin Sirer, yahut Saraçoğlu Şükri diyeceksiniz: 1945 de demokrasi cereyanı başladığı sırada böyle konuşurlardı onlar da.

Evet, haklısınız. Ama değil; onlar da değil. Tek parti sistemi bu coşkun taraftarı efendim, sayın Ahmed Emin Yalmandır. Hani şu dört senedir demokrasi kahramanı kesilen «Vatan» baş yazarı yok mu? İşte o... 1938 de yayınladığı «Gerçekleşen Rusya» adlı kitabının 116 ve sonraki sayfelerinde yumurtlamış bu cevherleri.

Dünyada Neler Oluyor ?

Çan Kay Şek, sömürgeciler ve Gazetelerimiz

6 Aralık tarihli Yeni Sabah'ın Dış Politika sütununda «Formoza adasına kaçan Çan-Kay-Şek bir çok suistimallerin gerek şahsen gerek akrabaları dolayısıyla kaynağı olduğu sabit olmuştur. Çin milletinin yakasını bırakmayıp karga gibi enkaz üzerinde faydalanmak istemektedir.» demiş -

yor. Diğer günlük gazetelerimizde Amerikan ve İngiliz kaynaklı haberlere dayanarak aşağı yukarı aynı ağız kullanılıyorlar.

İyi anama sayın muvafık ve söz de muhalif gazetelerimiz... Sene lerdür en iri puntolu manşetimizle bu suistimalci Çan-Kay-Şekin icraatını methyesini yapan -

lar sizler değil misiniz? Yine bu hürsüz Mareşal'in envayı çeşit pozda fotoğraflarını bes sahifelerinizde basarak, onu bizlere milli bir kahraman olarak takdim edenler sizler değil misiniz? Bu ne pehriz, bu ne lâhna turgusu? Yoksa Çan-Kay-Şek bu büyük suistimalleri ve muazzam servetleri son bir iki ay içinde yapıverdi de bunun üzerine mi adamın aleyhine döndünüz? Hayır beyler, hayır, en usta demagog muharrir leriniz bile bu gafletinizi tevdi edemez. Mesele şundan ibarettir.

Çan-Kay-Şek ve ortakları, yani yerli karaborsacılar ve Amerikan İngiliz sömürgecileri müste reken senelerdir Çinde büyük suistimaller yaptılar. Fakir Çin halkının ilğini kemüğünü emerek muazzam servetler elde ettiler. Çin hakkı fakir kaldı bu soygunculara çok şeyler kaptırdı; amma

Şu iyi kalbli Amerika!

Ankarada oturan bir zat vardır. Bu şahsın dili dilimize, dini dinimize uymaz. Amma ki, bütün gazetelerimiz onunla meşgul olur, buradan şuraya gidişinden fahi ha yer umulur, en ufak sözünden huk met çıkarılır. Bir takım ruhiyatçılara hele Lombrozo gibi kriminalistlere göre yüzü hiçte iyilik ifade etmeyen bu büyük insan Mareşal planı idarecisi Bay Russell Dor'dur.

Bugün bu merselekte her şeyi temsil eden bu bay Dor buyurmuşlar ki, Amerika Türkiyeyi bir sürprizle karşı karşıya bırakacaktır. Mareşal Planı tertibinden bu memleketle verdiği paranın yüzde kırkı ile kırk beşi arasında bir tutarı hibe etmesi ihtimal dahilindedir.

Bu müjde karşısında bütün gazetelerimiz ve dergilerimiz paçaları sıvadılar ve memleket için altın devrin geldiğini bangır bangır bağurdılar.

Yalnız bizim aklımızı çelen bir nokta var; acaba Amerika Türkiyeye neden bu derece ilgi gösteriyor? Her halde milyarder içinde yüzdüğü, Kendi yurdunda her türlü ihtimal ve iktisadi adaneti yerine getirdiği, geri kalmış, perişan milletlerin sefaletini seyretme hamişli olmayan gayetle yumuşak kalpli bir insanlar topluluğu olmasından dolayı değil mi?

Elbette öyle! İşte, 5 Aralık günü gazetelerde çıkan şu ajansa haberi de bunu ifade etmiyor mu?

Kanını satarak kurtulan adam

Newyork, 4 (Nafen) — Amerikalı bir genç karısı ve çocuğunu tedavi ettirebilmek için kendisine lüzumlu olan parayı ancak kanını satmak üzere temin etmiştir. John Maher isimdeki bu genç uzun zamandanberi iş aramakta idi. fakat iş bulamaması karısı ve çocuğunu alıp tren yollarında dolaymaya başlamış ve hattâ gece lerini bu tren yollarında geçirmişti.

Bu göçebe hayatı yaşarken has

tahanelere gidip kanını satmak aklına gelmiş ve derhal bu usulü tatbik etmiştir. İlk defa kanını satması kendisine 2 İngiliz lirası temin etmiştir. Bu para tükenince tekrar hastahaneye müracaat ettiğinde kanının fazla kesif olması dolayısıyla red cevabı karşısında kalmıştır.

Bu hadiseyi öğrenen gazeteciler derhal faaliyete geçerek gence ve ailesine muvakkaten bir sığınacak oda temin etmişler ve geçinmesini sağlayacak bir de iş bulmuşlardır.

MEKTUP

Kardeşim Ahmet usta müjde! İş buldum... Vefediyede bir hemşerim var, zibili işleri başkanı, adı Lütfü Korkalak, senden iyi olmasın çok iyi bir arkadaş, bana iş buldu, bugün bana iş verdi, başla dedi. Neyse ki bi iş duttum, ödüm koptu iş bulamam deydi... Bütün melmeket Adanada, yorganımı kaban geliyo, Konyadan, Çorumdan, Ürgüp ten, yayladan, düzlükten, dereden, tepeden. Bizim taraflarda fakir fakara kırılıyo, karı kısarak da öyle. Köylü aç durur emme sarı öküz neylesin; hani güze kadar dayansa, yeter. Neyseki Allah yüzüme güldü, bu işi duttum. Büyük caddede konaklardan tirinin... deliği dikanmış, onu açacıyık kardeş, lâğâm pâklenecek. Çok büyük bi konak büyük caddede, içinde oturanlar büyük adamlar, tarlaları dersin Sultan Süleymanın tarlaları kadar büyük, Lâğamları öyle bi dikanmışki ne büyük adam lâğamı olduğu besbelli. Bu lâğamı

tahammül ve cesaretini kaybetmedi. Büyük bir anlayış göstererek aklı selimini kullandı; kurtuluş yolunu Çan-Kay-Şek ve ortaklarını anavatanından defetmekte buldu. Çin'de korkunç boğuşmalar büyük muharebeler bağladı. Amerikan ve İngiliz sömürgecilerinin muazzam silah yardımlarına rağmen Çan-Kay-Şek ve yerli karaborsacılar altınlarını toplayıp Formoza adasına kaçmak zorunda kaldılar. Onlar kaçtı; ama İngiliz ve Amerikan sömürgecilerinin büyük suistimaller bahasına elde ettikleri muazzam servetler Çin anavatanında kaldı. Bu bakımdan sömürgeciler Çan-Kay-Şek ve avanesine küskündür. Onun için Çan-Kay-Şek'e

«Çin milletinin yakasını bırakmayıp karga gibi enkazdan faydalanmak istiyor» diyorlar. Halbuki yakın zamana kadar müste reken icrayı sanat ediyorlardı...

Tabii, öküz öldü, ortaklık ayrıldı. Bundan böyle İngiliz ve Amerikan sömürgecilerine Çinde iş kalmamıştır, şimdi bütün endişeleri yeni yeni sömürgeleştirmeğe çalıştıkları memleketlerde olsun hakiki hüviyetlerini saklayabilmektir. Memleketimizde, günlük

gazetelerimiz Amerikan sömürgecilerine bu hususta azami yardımı yapıyorlar ama bu nevi düzenlere karşı büyük tecrübeler kazanmış olan cefakâr halkımız, Amerikan sömürgeciliğini maskeleyen isteyen hileyi çoktan sezmiştir. HAM

Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

boşaltacıyık kardeş, dört kişiye dört gün dört gece iş var.

Kabala aldık işi, batayıcık, kardeş, heç yolu yok, Senemi getirmesek olmaz, değil mi, avradımız sıgırtımaç Hasana mı kaldı, Kahpe Osman ağantı... sidir o, bilmezmiyik. Şaşı Dudu'nun neden onu evermek istediğini! İş datlı emme böylesi değil, zatı gurbet eldesin, bi de elin zibiline bat, isterse Bolu beyinin zibili olsun hepsi bir, Hacı Farfaranım, Memo Durmuşun, Bolu beyinin zibilinde heç ayrı gayrılık yok. Çalışırken, kendi kendime, nergis tarlaları da var bu dünyada be Veli Yılmaz diyorun, Hacı Farfara Beke Kaplıcasında içtiği boğ mayı anlatıyo, o mis gimin kokan Çorum toprağını sayıklıyo, Memo Durmuş, anasının sırtını nasıl yuduğunu hekâye eyliyo, dördüncümüz susuyo, ahrazmış.

İşte böyle kardeş, iş duttuk, böyle zamanda ne denir...

Veli Yılmaz

TÜRKİYEYİ Koruyan Adam

Vatan gazetesinde eski bir Alman ajanının ifşaatından öğrendiyorum ki, Türkiyeye, sırf Von Papeinin sayesinde, geçen harbin dışında kaıabilmiş.

Nazillğe eskî itibarını vermek kaygusuyla yapılan bbu kabil neşriyat yüzünden Halk Partisinin dayandığı önemli temellerden biri daha sarısmış bulunuyor.

Cumhuriyet Halk Partisi, gelip geçen hükümetlerinin ve ulu başkanın ferasetleri ve kıyasatları sayesinde Türkiyenin harbe girmediğini milletin kafasına kakıp durmuyor muydu?

Nürenberg mahkemesinden kellesini kurtarmak için bir sürü gayret sarfettikleri eskî Alman elçisinin asılmayışına şimdî de esef ediyorlardı, değil mi?

Sende mi Yüreğir

Ahmet Remzi Yüreğir'in kusurları olabilir, fakat irtica ile mücadelede bahsinde hiç şakası yoktu. Heyhat o da elden gitti. Adana C. H. P. merkez ilçe kongresinde (Ulus'a göre) neler söylemiş ne ler, aynen naklediyoruz:

«Ahmet Remzi Yüreğir iç meselelere temas ederek tadil edilmede olan Toprak ve Orman Kanunları hakkında izahlarda bulunmuş, asri cereyanlarla mücadele için Ceza Kanununda yapılan tadilatı anlatmış v.s.»

Demek «asri» cereyanlarla mücadele ediyor ha... Hayret! Belki de hayret edilecek bir şey yok, parti disiplini, ne yaparsın...

Yutturduk Gillas

Büyüklerimizin nutuklarını dinledikçe şu meşhur «yutturdu gillas!» hikâyesi aklıma geliyor. Bilmiyenlere kısaca anlatalım:

Ermeninin biri bir Akbara kalp beşlik sürer. Adamcağız anlamaz, alır. Bunun üzerine Ermeni yanındaki Ermeni arkadaşına güya Ermenice:

— Kalp beşliği yutturduk gillas! der.

Tabii aktar işi anlar ve beşliği Ermeninin kafasına fırlatır.

Bana öyle geliyor ki, büyüklerimiz her nutuktan sonra yanındakilere gizlice:

— Kalp sözleri yutturduk gillas! diyorlar.

Teşbihte hâta olmaz.

Hayvanlar aleminden son haberler

— Bir tahta kuruşu yanlışlıkla DDT içti.

— Veteriner âleminde büyük bir başarı: Ankarada nalları diken bir eşek askıya alınarak uzun müddet yatagatıldı.

— Midyeler arasında yeni temiz lemeler.

— Kurtlar bu sene kuzulara 1,5 milyar dolarlık bir yardım yapıpaya karar verdiler. Bu yardımın 1 doları hibe olacak 1 milyar 499 bin 499 doları senelik taksitlerle koyun eti şeklinde öde necektir.

— Kartalların yeni hezeyanları: Kertenkeleler yerde sürünüyorlar mı?

— Naylon ithalindenberi işsiz kalan ipek böcekleri arslana başvurarak ithalâtı durdurmasını istemişlerse de afyon yutturulmuş olan arslan terbiyecisinin kirbaından korkarak bir şey yapamamıştır.

— Çoban köpekleri ile kırmalar arasındaki kavgalar arttı.

— Çoban köpekleri ağızlarındaki kemüğü kaptırmamak için her çareye başvuruyorlar.

Büyük bir vatanperver

Son bir iki yıldır, Amerika'da vatandaşların, memleketlerine sadakat derecelerini yoklamak için «Amerikan aleyhtarı faaliyetler komitesi» kurulmuştur. Bu komiteden geçmiyen pek az Amerikan fikir ve sanat adamı kaldı. Bizim Amerikan münevver kıvrıntılarına göre fikir hürriyetinin cenneti sayılan Amerikadaki bu modern enjizasyon komitesinin başkanı temsilciler meclisi üyelerinden Pamel Thomas, şimdi bir Amerikan mahkemesi tarafından altı ay hapse ve 10.000 dolar para cezasına mahkûm edilmiş! Suçu: komitenin parasından 800 doları zimmetine geçirmek. Artık «Amerikan Aleyhtarı faaliyetler komitesi» nin Amerikaya nasıl faydalı olduğunu var kıyas eyle...

Büyük fırsat

Amerikadan ucuz yeni kefenlik bezlerimize gemiştir. Amerikan sendikalarının arzusu üzerine işsiz kalan dokümanlarımızı hususî tenzilat yapılacaktır.

Türk-Amerikan Ortaklığı

TEŞEKKÜR MÜ? TEESSÜF MÜ?

Piyasada ki son buh-ran dolayısıyla Ticaret Odasında toplanan sanayiciler günlerce kafa patlat tıktan ve nice nice ülemaya danıştıktan sonra

1 — Serbest ticaret prensibini kabul ettiği için hü kûmete teşekkür edilmesine,

2 — Hariçten gelen mallara müsaade ettiği için teessüf edilmesine,

3 — Marşal yardımını sağladığı için teşekkür edilmesine,

4 — Fabrikaların kapanacak hale gelmesinden dolayı teessüf edilmesine karar vermişlerdir.

Hükümetin sanayicilerin görüşlerine hayran kalacağı sanılmaktadır.

Siyasî terbiye mektebi

C. H. P. Çanakkale II kongresinde Ankara milletvekili Nakli Cevat Akkerman konuşuyor:

«Arkadaşlar, partimizin kurucusu dahi Atatürk şöyle demişti: «C. H. P. Türk milletinin siyasî terbiyesi için bir mektep vazifesini görecektir.»

Ve bir ild gün ara ile, bu siyasî terbiye mektebinin ileri gelen öğretmenlerinden, yani bakanlardan biri (Ben de Adalet Bakanı) kendi partisine mensup bir milletvekiline Mecliste şöyle sesleniyor:

«— Utanmaz, sus, yüz karası.»

Derken başka bir milletvekilli Ahmet Oğuz karşılık veriyor:

«— Ne o kabadaylık mı yapıyorsun?»

Veldi:

«— Evet kabadayıym ya, harekâtın her an hesabını veririm. Oturduğün yerde sırutacağına kalk buradan cevap ver.»

Ahmet Oğuz oturduğu yerden:

«— Evet kabadayı başmellû Bakan.»

Bakan:

«— Evet, kabadayıyım.»

Ahmet Oğuz:

«— Onu senden öğreneceğiz.»

Türk milletinin siyasî terbiyesi olduğudur ne çareli siyasî terbiye öğretmenlerinin terbiyesi eksik.

Şaka Değil

(Pakistan Elçiliği tarafından nesreqlen ıstihbarat bülteninden aynen)

Pakistanı ziyaret etmiş olan Türk Gazetecisi Bayan Perihan Kuturman (Tanyan varsa bildiysin-Nuh) Türkiye'nin her hangi bir Demokrasî kadir HÜR bir Demokratî memleket olduğunu ve orada gerek fertlere ve gerekse siyasî partilere hudutsuz siyasî hürriyet tanındığını söylemiştir.

Koturman: «Türk milleti dış siyasette bir kişiye bağdır» demiştir. Cumhurbaşkanı İnönüme karşı son sulkast teşebbüsünden bahsederek: «Memlekette ona karşı bir muhalefet olduğunu farzetmek tamamille yanlıştır. O, refahı için hayatını vakfemiş olduğu Türk milletinin idolüdür» demiştir. Bir de harice kendimizi tanıtıyoruz dersiniz!

ÖLÜM

Teessürle haber aldığımızıza, göre, Bay Basın Tasarı rahmeti rahmana kavuşmuştur. Gösterilen bütün gayretlere rağmen seçim yakınlığı krizine dayanamıyarak can veren bay Tasarı, yakınları tarafından Ankara asrl mezarlığına gömülmüştür.

NUHTAN SORUN

Okuduğunuz gazete ve mecmuaları; bulunduğunuz partiyi; hoşlandığınız film ve piyegeri, beğendiğiniz roman ve hikâyeleri bildiriniz size bilgi ve zevk dereceniz ve az çok karakteriniz hakkında malûmat verelim!

Yalnız size peşinen günü söyleyelim ki cevabı alınca kızmaca yok. Zira dünyada yüzüne karşı kusurları söylendiği zaman sinirlenmeyecek ve yine yüzüne karşı meziyetleri sayılıp döküldüğü takdirde böbürlenmeyecek pek az insan vardır. Biz sizlerin hakiki dostunuz olduğumuz için daima kusurlarınızı gösterecek ve yapıcı; müsbet tenkidlerle bulunmaya çalışacağız. İsimlerinizi rumuzla belirteceğimiz için bunları negretmekte de bir mahzur görmüyoruz.

Okunaklı olarak yazıp göndereceğiniz soruları (NUH ADINA) ve aşağıdaki adrese yollamanızı rica ederiz.

ADRES: Posta Kusu 12 Tophane — İSTANBUL

Malatya S. M.: Siz bir çorbası- nız azdır, öyle bir çorba ki için, de maydonozdan tutun da lahana tursusuna kadar her şey var. Biz de sizi anlıyamadık, kusura bak, mayın...

Kasımpaşa A. P.: Çok huya - perestsiniz. Ergenekonun tath ha yalleri içinde yaşayacağımıza Kasımpaşanın lâğımı derecinin nasal temizleneceğini düşünseniz daha iyi edersiniz.

Unkapanı A. Ö. İyisiniz, hoşsunuz lâkin kendi memleketinizin halkına yabancıyız. Siz de biraz etrafınıza bakınsanız, hayaller içinde kendinizi kaybetmeseniz daha iyi olacak.

Şehzadebaşı A. A.: Düzgün bir karakter gösterdiğiniz balde kendinize itiftira ediyor. «Çorbası»

diyorsunuz.

San'atın ve tenkidin en güzel nümunelerini okuyup zevk almış sizin gibi bir bayana ne yazacağımızı şaşırduk. Onun için siz bize yazsanız daha iyi olacak...

«Nuhun Gemisi» yeni bir yazar daha kazanacak.

Vefada «Hayrü Rüya»ya: Nuhun Gemisinin adresi aşağıdadır:

Nuhun Gemisi Denizyolları Havuzları HALIÇ İSTANBUL

Hocaların tâbir edemedikleri rüyalarını: Nuhun tâbir edebileceğini hiç zannetmiyoruz. Ma-maft siz yine bir kere müracaat edin.

Tek Cümle Tekerleme Rekörü Kıırıldı

Yozgatta C. H. P. Sorgun ilçe kongresinde bölge müfettişi Dr. Galip Zaimoğlu, tek solukta Türkiye tekerleme rekorunu bir kaç saniye farkla kırmış bulunuyor. Ne fes gücü bakımından formunu bulmuş olan şampiyonumuzun cümlesini yayınlamakla kıvanç duyuyoruz:

«26 sene gibi bir milletin hayatında pek kısa olarak vasıflandırılacak bir müddet içine bütün dünyanın hayret ve hattâ gıptasını celbedecek bir süratle belki bir asırlık başarıyı sigdirmış olan C. H. P. iktidarını sizlerden ve milletimizin büyük çoğunluğundan alacağı kuvvet ve ilhamın heyecanı içinde yarattığı eserlere daha büyüklerini katmak için azim ve metanetle yürümek te devam ve ancak büyük Türk milletinin refah ve sadetini, huzur ve sükununu programlı çalışmalarının şaşmaz ve değişmez bir düsturu olarak imandanmış bulunan C. H. P. yürüdüğü bu hayırlı millet yolundan kendisini uzaklaştırmak ve döndürmek teşebbüslerini nereden gelirse gelsin göz kırpmadan kulak asmadan millet ve memleket sevgisiyle çarpan kalbinde en küçük bir zaaf ve tereddüt duymadan yöneldiği hedefe mutlaka ulaşacaktır.»

«Nuhun Gemisi» ne abone olunuz ve aşağıdaki kuponu doldurup bize gönderiniz.

Nuhun Gemisi

Ankara Caddesi No: 37 Kat 3 İSTANBUL

Bugün posta havalesile adresinize... 6 aylık 1 senelik abone bedeli olan... kuruşu gönderdim. Size ayrıca üç tanıdığının isim ve adresini bildiriyorum. Abone olmaları ihtimali olduğundan kendilerine eski sayılarımızdan nümune olarak bir kaç tane göndermenizi rica ederim.

İsim:
Adres:
Üç tanıdığının adresi:
1 — İsim:
Adres:
2 — İsim:
Adres:
3 — İsim:
Adres:

Necip Fazıl'dan seçme parçalar

İşbu es'ar, Molla-yı Rum Necip Fazıl Çelebinin «Ben ve Ö-testi nam Divanı» sagirinden derlenmiş olup Fazıl-ı mezkûmun ef'âl-i umumiye ve efsâr-ı hususiyesinde haber verir ümidiyle iltibas olundu:

1 — Bu Molla-yı Rum'un çileye girip eza-yı can ettigünün ve nefis-i nefisini bir hayal ile nasıl körlettiğinin hikâyetidir:

Bu akşam bir ates duyup etimde Kadın kadın diye içimi oyduum

Birden karanlıklar sökülüverdi, Odama bir hayal dökülüverdi, Karşımda gerindi, bükülüverdi, Onu gözlerimle çırçıplak soydum.

Artık ben ne günah olsa işlerim, Yumuşak yastığa geçti dişlerim, Bir an kadar sürdü can verişlerim, Ey kadın, bu akşam sana da doydum.

(Hayal)

2 — Bu, Molla-yı Rum'un sabr ede ede bittiği ve tarik-i müstakimi bırakıp tarik-i Münhâni üze gittiğidir: Omrümüzün geçtiği yolda, bana sorsalar Gidiyorum bir kadın bacağın peşinden.

(Kadın bacakları)

3 — Bu, Molla-yı Rum'un aşk-ı mecazi ile cezbeye kapılıp izhar-ı hal ettiğidir:

Mecnunum, bu dünya benim eserim.

(Gurur)

4 — Bu Molla-yı Rum'un kendi kendini yerdığı ve mazisi ile hâl'ne bakıp istikbalinden haber verdiğidir: Ölsün kimsi koymaz mezar taşını, Kendime ben bile lânet ederim.

(Ben)